Γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την «Πρόταση Οδηγίας του Συμβουλίου για την επίδοση και την κοινοποίηση στα κράτη μέλη δικαστικών και εξωδίκων πράξεων σε αστικές ή εμπορικές υποθέσεις»

(1999/C 368/16)

Στις 12 Ιουλίου 1999, και σύμφωνα με το άρθρο 262 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, το Συμβούλιο αποφάσισε να ζητήσει τη γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής σχετικά με την ανωτέρω πρόταση.

Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή αποφάσισε να αναθέσει την προετοιμασία των σχετικών εργασιών στο τμήμα «Ενιαία αγορά, παραγωγή και κατανάλωση» και όρισε γενικό εισηγητή τον κ. Hernández Bataller.

Κατά την 367η σύνοδο ολομέλειας της 20ής και 21ης Οκτωβρίου 1999 (συνεδρίαση της 21ης Οκτωβρίου 1999), η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υιοθέτησε την ακόλουθη γνωμοδότηση με 85 ψήφους υπέρ και 2 αποχές.

1. **Εισαγωγή**

1.1. Σε ένα κράτος δικαίου, η νομοθεσία οφείλει να καθιερώνει, μέσω γενικών νομικών κανόνων, μια ισορροπία μεταξύ των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων του καθενός. Στην περίπτωση κατά την οποία τα δικαιώματα που αναγνωρίζονται από την έννομη τάξη που έτσι δημιουργείται, θίγονται από την παράβαση ενός εκ των κανόνων αυτών, πρέπει να προβλέπεται δικαστική δίωξη ώστε να ικανοποιούνται οι απαιτήσεις των διαδίκων και ταυτόχρονα να επανέρχεται η ισορροπία συμφερόντων που επιδιώκει ο νομοθέτης. Γι' αυτόν ακριβώς το λόγο, η πρόσβαση στη δικαιοσύνη είναι ένα από τα δικαιώματα του ανθρώπου.

1.2. Σύμφωνα με το άρθρο 2 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, μεταξύ των στόχων της Ένωσης περιλαμβάνονται οι εξής:

— να διατηρήσει και να αναπτύξει την Ένωση ως χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, μέσα στον οποίο εξασφαλίζεται η ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων

— να διατηρήσει στο ακέραιο το κοινοτικό κεκτημένο και να το αναπτύξει με την προοπτική να μελετηθεί κατά πόσον οι πολιτικές και οι μορφές συνεργασίας που καθιερώνονται με τη Συνθήκη θα πρέπει να αναθεωρηθούν, προκειμένου να εξασφαλισθεί η αποτελεσματικότητα των μηχανισμών και των οργάνων της Κοινότητας.

1.3. Μεταξύ των μέτρων για την επίτευξη των ανωτέρω στόχων, η καλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς — ειδικά δε με τη βαθμιαία αύξηση των νέων μορφών συμβάσεων, όπως για παράδειγμα το ηλεκτρονικό διασυνοριακό εμπόριο — προϋποθέτει την καλύτερη και ταχύτερη διαβίβαση μεταξύ των κρατών μελών των δικαστικών και εξωδίκων πράξεων προς επίδοση ή κοινοποίηση σε αστικές ή εμπορικές υποθέσεις.

1.4. Έχει μεγάλη σημασία να μπορούν τα υποκείμενα δικαίου να κατανοούν και να επικαλούνται τα δικαιώματά τους, απολαύοντας ίσων εγγυήσεων με εκείνες που διαθέτουν ενώπιον των δικαστηρίων της χώρας τους, μέσω διαδικασιών που συνδυάζουν με ισορροπία την ταχύτητα και τη νομική ασφάλεια.

1.5. Τα περισσότερα από τα κράτη μέλη της Ένωσης έχουν υπογράψει τη Σύμβαση της Χάγης της 15ης Νοεμβρίου 1965 σχετικά με την επίδοση και την κοινοποίηση δικαστικών και εξωδίκων πράξεων για αστικές ή εμπορικές υποθέσεις, αλλά και για διμερείς ή περιφερειακές πράξεις, οι οποίες συναπαρτίζουν ένα σύστημα που χαρακτηρίζεται από πολυπλοκότητα, ανομοιογένεια και ανεπαρκή αποτελεσματικότητα.

1.5.1. Πριν από την έναρξη ισχύος της συνθήκης του Άμστερνταμ, τα κράτη μέλη συνήψαν, στη βάση του άρθρου Κ.3.2 της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, σύμβαση για την επίδοση και την κοινοποίηση στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης δικαστικών και εξωδίκων πράξεων σε αστικές ή εμπορικές υποθέσεις, η οποία καταρτίστηκε με πράξη του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 26ης Μαΐου 1997 ([1]). Αυτή η σύμβαση δεν έχει εντούτοις κυρωθεί από τα περισσότερα κράτη μέλη.

2. **Πρόταση της Επιτροπής**

2.1. Δεδομένου ότι η σύμβαση του Συμβουλίου της 26ης Μαΐου 1997 δεν έχει κυρωθεί, οι κανόνες της δεν ισχύουν. Η μετατροπή της σε κοινοτική πράξη θα έχει κυρίως σαν αποτέλεσμα να εξασφαλίσει ότι η εφαρμογή θα γίνει σε συγκεκριμένη προθεσμία, με ομοιογενή τρόπο και στο εγγύς μέλλον.

2.1.1. Η υπό εξέταση πρόταση Οδηγίας αποσκοπεί να βελτιώσει και να επιταχύνει τη διαβίβαση μεταξύ των κρατών μελών δικαστικών και εξωδίκων πράξεων στον αστικό ή εμπορικό τομέα με σκοπό την επίδοση και την κοινοποίηση.

2.1.2. Το θέμα που καλύπτεται από τη σύμβαση εμπίπτει στο άρθρο 65 της Συνθήκης και η νομική βάση αυτής της πρότασης είναι το άρθρο 61, σημείο γ, της συνθήκης ΕΚ.

2.1.3. Ο νέος τίτλος IV της συνθήκης ΕΚ δεν ισχύει για το Ηνωμένο Βασίλειο και την Ιρλανδία, εκτός αν τα κράτη αυτά επιλέξουν να προσχωρήσουν («opt in») υπό τις προϋποθέσεις που ορίζονται από το πρωτόκολλο που επισυνάπτεται στις συνθήκες οι χώρες αυτές, εντούτοις, έχουν δηλώσει την πρόθεσή τους να συμμετάσχουν πλήρως στις δραστηριότητες της Κοινότητας για θέματα δικαστικής συνεργασίας σε αστικές υποθέσεις. Εξάλλου, ο τίτλος IV δεν ισχύει επίσης για τη Δανία, δυνάμει του πρωτοκόλλου που την αφορά.

([1]) ΕΕ C 261 της 27.8.1997.

2.2. Οι στόχοι της πρότασης συνίστανται στη βελτίωση και απλούστευση του συστήματος επίδοσης και κοινοποίησης δικαστικών και εξωδίκων πράξεων στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς. Αναπτύσσεται έτσι ο στόχος της ΕΕ να αναπτύξει ένα χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, ώστε τα υποκείμενα δικαίου να μπορούν να επικαλεσθούν τα δικαιώματά τους απολαύοντας ίσων εγγυήσεων με εκείνες που διαθέτουν ενώπιον των δικαστηρίων της χώρας τους.

2.2.1. Οι στόχοι της πρότασης, λόγω των διασυνοριακών επιπτώσεων, αιτιολογούν πλήρως την παρέμβαση σε κοινοτικό επίπεδο. Εξάλλου, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, η προτεινόμενη πράξη περιορίζεται στο ελάχιστο προαπαιτούμενο και δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη αυτών των στόχων.

2.2.2. Η πρόταση οδηγίας στηρίζεται στη σύμβαση της Χάγης του 1965 και εισάγει τις ακόλουθες καινοτομίες:

— θεσπίζει αμεσότερες σχέσεις μεταξύ των υπευθύνων για τη διαβίβαση και των προσώπων που είναι υπεύθυνα για να πραγματοποιήσουν ή να φροντίσουν για την επίδοση ή την κοινοποίησή τους·

— προβλέπει χρησιμοποίηση ορισμένων πρακτικών μέσων για να διευκολυνθεί το έργο των προσώπων αυτών, όπως είναι τα σύγχρονα μέσα διαβίβασης, ένα πλήρες και εύχρηστο έντυπο, καθώς και καταλόγους των υπηρεσιών παραλαβής που ορίζουν τα κράτη·

— προκειμένου να διασφαλισθούν τα δικαιώματα των μερών, θεσπίζει ιδίως πρωτότυπες ρυθμίσεις σχετικά με τη μετάφραση των πράξεων·

— συγκροτεί συμβουλευτική επιτροπή επιφορτισμένη με το καθήκον παροχής συνδρομής στην Επιτροπή κατά την υλοποίηση των λεπτομερειών εφαρμογής·

— αντικαθιστά το σύστημα κοινοποίησης των πράξεων, όσον αφορά τις σχέσεις μεταξύ των κρατών μελών και των μερών.

2.2.3. Παρά την προσαρμογή της Οδηγίας στη σύμβαση, υπάρχουν μεταξύ τους οι εξής διαφορές:

— Αρμοδιότητα του Δικαστηρίου: αντίθετα με το άρθρο 17 της σύμβασης, η οδηγία δεν χρειάζεται να προσδιορίσει το ρόλο του Δικαστηρίου.

— Υλοποίηση των λεπτομερειών εφαρμογής: ανατίθεται στην Επιτροπή εκτελεστική αρμοδιότητα για να θεσπίζει τις λεπτομέρειες εφαρμογής του κειμένου.

— Σχέση με άλλες συμφωνίες και διακανονισμούς: επιτρέπεται στα κράτη μέλη, μεμονωμένα ή σε συνεργασία, να επιταχύνουν τη διαβίβαση των πράξεων. Η άσκηση αυτής της δυνατότητας υποβάλλεται στην εποπτεία της Επιτροπής: το σχέδιο αυτών των διατάξεων πρέπει να της κοινοποιηθεί.

— Επιφυλάξεις: η πρόταση οδηγίας δεν δέχεται επιφυλάξεις, αλλά μεταβατικά ή ειδικά καθεστώτα τα οποία πρέπει να ανακοινώνονται στην Επιτροπή και να δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

— Τυπικές διατάξεις: Από την έναρξη ισχύος της οδηγίας, η Επιτροπή αναλαμβάνει το ρόλο να μεριμνά για την εφαρμογή της οδηγίας, να προτείνει ενδεχόμενες τροποποιήσεις και να ενημερώνει τα κράτη μέλη και το κοινό γενικότερα για τις κοινοποιήσεις και ανακοινώσεις που προβλέπονται από την οδηγία.

3. **Γενικές παρατηρήσεις**

3.1. Η ΟΚΕ συμφωνεί με την πρόταση Οδηγίας της Επιτροπής, δεδομένου ότι υποστηρίζει την ανάπτυξη ενός χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ο οποίος προϋποθέτει, μεταξύ άλλων, την υιοθέτηση μέτρων στο χώρο της δικαστικής συνεργασίας σε αστικές υποθέσεις, απαραίτητων για την καλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και την καλύτερη διαχείριση του τομέα της δικαιοσύνης.

3.1.1. Η ΟΚΕ θεωρεί ότι λόγω της θέσης σε ισχύ της Συνθήκης του Άμστερνταμ τα εν λόγω μέτρα θα δώσουν μία νέα ώθηση δίδοντας στους πολίτες τη δυνατότητα να ενισχύσουν τις δημοκρατικές παραδόσεις της Ευρώπης.

3.1.2. Η ΟΚΕ έχει επίγνωση τόσο των δυνατοτήτων όσο και των δυσκολιών που θα προκύψουν από την ενοποίηση χωρών τα πολιτιστικά χαρακτηριστικά, τα κοινωνικά συστήματα, τα νομοθετικά συστήματα και η πολιτική οργάνωση των οποίων παρουσιάζουν, παρά τις κοινές αρχές στις οποίες βασίζονται, σημαντικές διαφορές, αλλά παρά το γεγονός αυτό θεωρεί ότι θα πρέπει να ικανοποιηθεί το αυξανόμενο αίτημα της κοινωνίας των πολιτών τόσο για μεγαλύτερη ισότητα και δικαιοσύνη όσο και για την ισχύ παρόμοιων συνθηκών ασφάλειας και νομικής προστασίας.

3.1.3. Για το λόγο αυτό η ΟΚΕ είναι πεπεισμένη ότι:

— είναι απαραίτητη η ενίσχυση της αμοιβαίας εμπιστοσύνης τόσο μεταξύ των ευρωπαϊκών και των εθνικών θεσμικών οργάνων όσο και μεταξύ αυτών και των ευρωπαίων πολιτών·

— μετά τη δημιουργία της εσωτερικής αγοράς, την καθιέρωση του ενιαίου νομίσματος και τη θεμελίωση της κοινωνικής Ευρώπης, η δημιουργία ενός χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης αποτελεί έναν από τους πρωταρχικούς και σημαντικότερους στόχους της Ένωσης.

3.2. Η ΟΚΕ θεωρεί ότι η υιοθέτηση της παρούσας πρότασης υπό τη μορφή Οδηγίας είναι επαρκώς δικαιολογημένη, στο μέλλον όμως οι νομικές πράξεις αυτού του είδους θα έπρεπε να λαμβάνουν τη μορφή Κανονισμού.

3.3. Η ΟΚΕ τάσσεται υπέρ της κατάργησης της — προβλεπόμενης από τη Συνθήκη του Άμστερνταμ — μεταβατικής περιόδου για την προοδευτική δημιουργία ενός χώρου «ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης», δεδομένου ότι οι πράξεις που υιοθετούνταν από τους εκπροσώπους των κυβερνήσεων των κρατών μελών στον τομέα αυτό, πριν από τη σύναψη της εν λόγω Συνθήκης, δεν εφαρμόζονταν ή εφαρμόζονταν κατά τρόπο ανομοιογενή.

4. **Ειδικές παρατηρήσεις**

4.1.1. Εκείνοι που επωφελούνται από τους στόχους της πρότασης είναι «τα υποκείμενα δικαίου», φυσικά ή νομικά πρόσωπα, ανεξάρτητα εάν είναι ή όχι πολίτες της Ένωσης. Το δικαίωμα σε δίκαια και ταχεία δίκη υπερβαίνει τα πλαίσια του Καθεστώτος Ιθαγένειας και συνιστά Θεμελιώδες Δικαίωμα του Ατόμου, χωρίς να εξαρτάται σε καμία περίπτωση από την ιθαγένεια. Πέραν αυτού, και θεωρώντας την πρόταση από την άποψη της επίδρασής της στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, τα οφέλη που θα προσφέρει η εφαρμογή της Οδηγίας στην εσωτερική αγορά θα τα απολαύουν και τα φυσικά και τα νομικά πρόσωπα, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που ανήκουν σε τρίτες χώρες.

4.1.2. Το γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής της πρότασης δεν διευκρινίζεται επαρκώς με αποτέλεσμα να διατρέχεται ο κίνδυνος πρόκλησης σύγχυσης κατά την εφαρμογή της. Για το λόγο αυτό θα πρέπει να ληφθούν υπόψη οι ιδιαιτερότητες που παρουσιάζουν ορισμένες περιοχές που αναφέρονται στο άρθρο 299 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και οι δεσμεύσεις που έχουν αναλάβει ορισμένα κράτη μέλη σχετικά με αυτές. Με αυτή την έννοια, επιβάλλεται να διευκρινισθεί ότι, ανεξάρτητα με τη συγκεκριμένη άσκηση της κοινοποίησης, διαβίβασης ή επίδοσης, ο ορισμός των αρμοδίων οργανισμών για την υπόθεση θα πρέπει να πραγματοποιείται από την εθνική αρχή που φέρει την εξωτερική ευθύνη του κράτους και, επομένως, εγγυάται τη νομιμότητα των πράξεων των εν λόγω οργανισμών. Τα κράτη μέλη οφείλουν να θεσπίσουν τις κατάλληλες σχετικές νομικές και διοικητικές διαδικασίες.

4.2. Στις προϋποθέσεις σχετικά με την άγνωστη διεύθυνση, θα πρέπει να περιληφθεί ρητώς στην πρόταση ότι το κράτος μέλος παραλαβής οφείλει να εκπληρώσει υποχρέωση προς την έννοια του «να ενεργήσει με τη μεγαλύτερη δυνατή επιμέλεια προκειμένου να εντοπίσει, πραγματοποιώντας εύλογες προσπάθειες, τη διεύθυνση του παραλήπτη».

4.3. Η ΟΚΕ φρονεί ότι η καλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς προϋποθέτει τη βελτίωση και επιτάχυνση της διαβίβασης μεταξύ κρατών μελών των δικαστικών και εξωδίκων πράξεων προς επίδοση ή κοινοποίηση σε αστικές ή εμπορικές υποθέσεις.

4.3.1. Η ΟΚΕ επισημαίνει για μία ακόμη φορά τη σημασία της ύπαρξης διαδικασιών προσφυγής ταχείας εκτέλεσης και εύκολης πρόσβασης και για το λόγο αυτό ζητεί από την Επιτροπή να τελειοποιήσει την πρότασή της προς αυτή την κατεύθυνση [1]. Η θέσπιση αποτελεσματικών ένδικων μέσων συνιστά πραγματική υποχρέωση των κρατών μελών και για τούτο είναι απαραίτητη η αποτελεσματικότητα και η ταχύτητα των δικαστικών διαδικασιών στον αστικό τομέα, οι οποίες προϋποθέτουν ότι η διαβίβαση των δικαστικών και εξωδίκων εγγράφων μεταξύ των οργανισμών που ορίζουν τα κράτη μέλη θα πραγματοποιείται με βάση την «αρχή της απευθείας διαβίβασης» και με ταχέα μέσα.

4.3.2. Η ΟΚΕ φρονεί ότι η κατάργηση της απαίτησης θεώρησης των εγγράφων, καθώς και των ενδιάμεσων σταδίων μεταξύ της αποστολής μιας πράξης στο κράτος μέλος διαβίβασης και της επίδοσης ή της κοινοποίησης στο κράτος μέλος παραλαβής, θα αποβεί επωφελής για την ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς.

4.4. Δεδομένου, αφενός, ότι οι αστικές αγωγές που κρίνονται στο πλαίσιο των ποινικών και φορολογικών υποθέσεων δεν αποκλείονται από το πεδίο εφαρμογής της πρότασης Οδηγίας και, αφετέρου, ότι ενδέχεται επίσης να ζητηθούν έγγραφα ο νομικός χαρακτηρισμός των οποίων από την αρμόδια δικαστική αρχή δεν είναι πάντα σαφής, θα ήταν σκόπιμο να προστεθεί, για την προστασία των δικαιωμάτων των εμπλεκομένων μερών, μια πρόταση με την εξής διατύπωση:

> «η υπηρεσία παραλαβής θα χαρακτηρίζει κατά τον πλέον ευέλικτο τρόπο τα έγγραφα η νομική φύση των οποίων δεν μπορεί να αποδοθεί σαφώς στον αστικό ή εμπορικό τομέα, τα οποία όμως παρουσιάζουν σημεία σύνδεσης με αυτούς.»

4.5. Η ανάγκη ταχείας διαβίβασης αιτιολογεί τη χρησιμοποίηση οιουδήποτε μέσου κριθεί κατάλληλο, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται ορισμένες προϋποθέσεις ως προς την αναγνωσιμότητα και την πιστότητα του διαβιβαζόμενου εγγράφου. Θα πρέπει να προβλεφθεί σαφώς η ευθύνη που έχουν τα κράτη μέλη για την μη λήψη των απαιτούμενων προπαρασκευαστικών μέτρων εντός «λογικών προθεσμιών».

4.5.1. Η ΟΚΕ επιθυμεί να τονίσει ότι συμφωνεί να λαμβάνει υπόψη η πρόταση τις τεχνολογικές καινοτομίες και τα νέα μέσα που γίνονται δεκτά από τις υπηρεσίες διαβίβασης και παραλαβής, παραδείγματος χάρη το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο ή Διαδίκτυο (Internet), με την επιφύλαξη της διατήρησης της ισορροπίας μεταξύ ταχύτητας και νομικής ασφάλειας. Ως προς αυτό, η παράγραφος 5 του άρθρου 4 φαίνεται να εξετάζει μόνο τη δυνατότητα διαβίβασης εγγράφων με το ταχυδρομείο. Θα έπρεπε λοιπόν να τροποποιηθεί.

4.6. Η διατήρηση της αρχής της δωρεάν παροχής υπηρεσιών εκ μέρους της Διοίκησης, όσον αφορά τα έξοδα κοινοποίησης ή επίδοσης των δικαστικών εγγράφων, προϋποθέτει την ενίσχυση της αρχής της ισότητας των όπλων ενώπιον των δικαστηρίων, δεδομένου ότι ευνοεί την πρόσβαση στη δικαιοσύνη και αποτελεί προϋπόθεση για την αποτελεσματικότητα της έννομης τάξης. Η ΟΚΕ θεωρεί ότι σε όλες τις φάσεις εφαρμογής των νομικών διαδικασιών θα πρέπει να διασφαλίζεται η παροχή δωρεάν δικαστικής βοήθειας, σε περίπτωση έλλειψης πόρων.

4.6.1. Ως προς τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες τα έξοδα πρέπει να βαρύνουν τον αιτούντα, η ΟΚΕ επαναλαμβάνει [2] ότι τα ποσά για τα εν λόγω έξοδα πρέπει να είναι προσιτά και να ορίζονται ανάλογα με το πραγματικό κόστος που προϋποθέτουν.

4.7. Το «εγχειρίδιο» που πρέπει να καταρτίσει και να ενημερώνει τακτικά η Επιτροπή θα πρέπει να τίθεται στη διάθεση όλων των οικονομικών φορέων και γενικότερα των «υποκειμένων δικαίου», για παράδειγμα μέσω του Internet, ούτως ώστε να επιτυγχάνεται η διάδοση των απαιτήσεων στις οποίες οφείλουν να ανταποκρίνονται οι υπηρεσίες διαβίβασης και παραλαβής.

4.8. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 15 χρησιμοποιείται η έννοια των «εχόντων έννομο συμφέρον σε μια δίκη», η οποία δεν προσδιορίζεται νομικά, πόσο μάλλον εάν ληφθεί υπόψη ότι η εν λόγω παράγραφος παρέχει εναλλακτικό δικαίωμα στα υποκείμενα δικαίου: το δικαίωμα να προλαμβάνουν την κοινοποίηση εκ μέρους των επίσημων αρχών, με στόχο την υποτιθέμενη μεγαλύτερη ταχύτητα απόκτησης του εγγράφου.

([1]) ΕΕ C 407 της 28.12.1998, σ. 50.

([2]) Βλ. Γνωμοδότηση της ΟΚΕ για την «Πράσινη Βίβλο για τις πληροφορίες του δημόσιου τομέα στην κοινωνία των πληροφοριών». ΕΕ C 169 της 16.6.1999, σ. 30.

4.8.1. Για τούτο, θεωρείται πλέον ενδεδειγμένο να εξισωθεί η έννοια του «έχοντος έννομο συμφέρον» με την έννοια του ατόμου που εκλαμβάνεται ως διάδικος σε δικαστική δίωξη, σύμφωνα με τις διαδικαστικές ρυθμίσεις του κράτους μέλους παραλαβής, ή με την έννοια οποιωνδήποτε προσώπων τα οποία, αν και δεν παρίσταντο προσωπικώς σε διοικητική ή δικαστική διαδικασία, διαθέτουν εντούτοις, σύμφωνα με το νόμο που ισχύει για την εν λόγω διαδικασία, δικαίωμα παραστάσεως, ακόμη και υποβολής ενστάσεως.

4.9. Η παράγραφος 2 του άρθρου 15 και το σημείο 2 του άρθρου 19 περιλαμβάνουν μια ιδιάζουσα δήλωση, η αξία της οποίας στο κοινοτικό δίκαιο είναι ουσιαστικά ανύπαρκτη. Η ΟΚΕ φρονεί ότι θα πρέπει να διαγραφούν οι παράγραφοι αυτές, ώστε να υπάρξει συνάφεια με το ενοποιητικό αποτέλεσμα που επιδιώκει η πρόταση Οδηγίας και να διασφαλίζεται η νομική ασφάλεια των διαδίκων και των ίδιων των νομικών φορέων που εμπλέκονται.

4.10. Όσον αφορά την παράγραφο 1 του άρθρου 20, φαίνεται ασύμβατη με τη νομολογία του Δικαστηρίου η δήλωση ότι υπερισχύει, για τα θέματα του πεδίου εφαρμογής της, των διατάξεων που περιλαμβάνονται στις διεθνείς συμβάσεις που συνάπτονται από τα κράτη μέλη. Κατά τη γνώμη της ΟΚΕ, θα έπρεπε να διορθωθεί η διατύπωση αυτή, προκειμένου να διασφαλισθεί η υπεροχή της Οδηγίας έναντι της ισχύος των συμβάσεων κατά τις σχέσεις μεταξύ κρατών μελών, και να γίνονται ταυτόχρονα σεβαστές οι ισχύουσες συμφωνίες μεταξύ αυτών και των τρίτων χωρών [1].

4.11. Επιθυμία της ΟΚΕ είναι η δημιουργία ενός συντονισμένου και συνεκτικού δικαστικού συστήματος σε ολόκληρη την Ένωση και για το λόγο αυτό ζητεί από την Επιτροπή, το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο:

— να αξιοποιήσουν το σύνολο των νέων αρμοδιοτήτων που παρέχει το άρθρο 65 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας για να προβούν στην κατάρτιση ενός κώδικα αποκλειστικά για το αστικό δίκαιο και να διευκολύνουν τη συμβατότητα των διαδικασιών στον τομέα της πολιτικής δικονομίας.

— να λάβουν τα κατάλληλα μέτρα για τη διασφάλιση της συμμετοχής των θεσμικών φορέων σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο, καθώς και των εκπροσώπων της κοινωνίας των πολιτών, στη διαδικασία καθορισμού και εφαρμογής των μέτρων που θα υιοθετηθούν.

— να λάβουν τα κατάλληλα μέτρα για τη διασφάλιση της ενημέρωσης και της ευαισθητοποίησης των ευρωπαίων πολιτών καθώς και για την σύσταση υπηρεσιών παροχής συμβουλών και νομικής βοήθειας σε όλα τα θεσμικά όργανα της Ένωσης, ιδιαίτερα σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο.

---

[1] Πράγματι, στην ακραία αυτή περίπτωση έγκειται η υποτιθέμενη αυτή αρχή της υπεροχής της Οδηγίας, δεδομένου ότι το άρθρο 307 της Συνθήκης ΕΚ εμπνέεται από τον κανόνα του άρθρου 30, 4, β) της Συνθήκης της Βιέννης του 1969, που τροποποιήθηκε το 1986; έτσι λοιπόν η νομολογία του Δικαστηρίου των ΕΚ, στις αποφάσεις της της 2ας Αυγούστου 1993, Levy, as. C-158, rec.I 4287 (αιτ. σκ. 10 κ.ε., σ. 4304), που επιβεβαιώθηκε με την απόφαση της 28ης Μαρτίου 1995, Evans Medical, ασ. C-324/93, rec. I-563 (αιτ. σκ. 25 κ.ε., σσ. 605 κ.ε.).

Βρυξέλλες, 21 Οκτωβρίου 1999.

Η Πρόεδρος

της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής

Beatrice RANGONI MACHIAVELLI